

Karel Čapek

B í l á   n e m o c

vydalo nakladatelství Čs.spisovatel v roce 1958 nákladem 50.000 výtisků

Karel Čapek je jedním z našich nejnadanějších spisovatelů 20. století. Jeho jméno je známo i za hranicemi, jeho díla jsou čtena a hrána po celém světě. Čapkova literární činnost byla mnohostranná. Převládají v ní povídky, fejetony, cestopisné obrázky a novely. Nejcenější z rozsáhlého díla jsou ovšem romány a divadelní hry zaměřené proti fašismu. V době nastupujícího fašismu - španělského, italského, ale hlavně německého - Čapek vytváří svá vrcholná díla: Válku s mloky, Bílou nemoc a Matku.

Bílá nemoc je divadelní hra. Je to drama o 3 aktech ve 14 obrazech. Bílou nemocí je nazývána strašná nakažlivá nemoc podobná malomocenství, která zachvacuje celé lidstvo. Čapek v dramatu postavil proti sobě dva zcela odlišné charaktery lidí. Vypínavého diktátora (maršála), který svými demagogickými projevy strhává masy lidí k válečné psychóze a skromného lékaře Dr.Galéna, který zná cenu lidského života a zná také lék na bílou nemoc. Tímto lékem bojuje za odvrácení hrozící války. Odmítá léčit barona Krüga, majitele největší zbrojovky v zemi, který onemocněl bílou nemocí. Slibuje, že jej vyléčí, ale požaduje zastavení výroby zbraní. Baron Krüg toto tlumočí maršálovi a žádá ho, aby se nad ním smíloval a uzavřel všeobecný mír. Maršál nemilosrdně odmítne. Teprve, když je sám zasažen bílou nemocí, je ochoten přistoupit na Galénovy podmínky a uzavřít se všemi národy mír. Doktor Galén je však ušlapán zfanatizovaným davem v okamžiku, kdy přináší maršálovi lék. A dav volá: "Ať žije válka, ať žije maršál !"

Premiéra Bílé nemoci byla ve Stavovském divadle dne 29.ledna 1937, tj. před více než 60 lety. Od té doby byla hra nesčetněkrát vydána doma a přeložena do mnoha jazyků. Na její síle však léta nic neubrala.